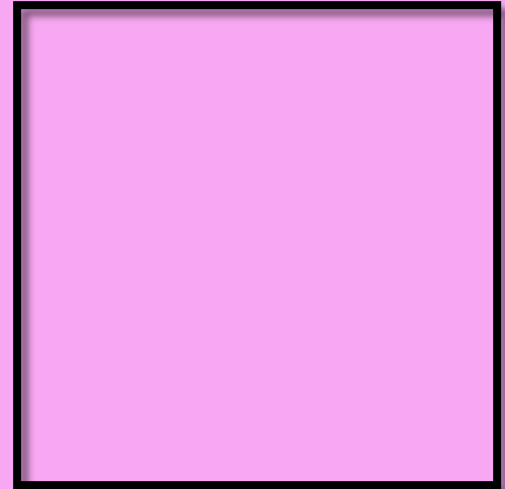

VUOTOJEN KIRURGINEN HOITO

Anna Säisä

Erikoislääkäri, naistentaudit ja synnytykset, KYS

9.5.2019

SIDONNAISUUDET

- Luentopalkkiot: Allergan, Astellas, Pfizer
- Koulutusmatkat: Astellas, Allergan

LUENNON SISÄLTÖ

- Myomaenukleaatio
- Kohdun poisto

- Runsaat kuukautisvuodot. Käypä hoito -suositus. Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin ja Suomen Gynekologiyhdistys ry:n asettama työryhmä. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, 2018
- Brummer TH ym. FINHYST 2006--national prospective 1-year survey of 5,279 hysterectomies. Hum Reprod 2009;24:2515-22
- Brummer TH ym. FINHYST, a prospective study of 5279 hysterectomies: complications and their risk factors. Hum Reprod 2011;26:1741-51
- Mäkinen J ym. Ten years of progress--improved hysterectomy outcomes in Finland 1996-2006: a longitudinal observation study. BMJ Open 2013;3:e003169

MYOMAENUKLEAATIO

- Voidaan harkita, jos muut myoman hoitovaihtoehdot eivät tule kyseeseen ja ei haluta kohdunpoistoa
- Ensisijaisesti laparoskooppisesti, laparotomia jos hyvin suuri tai myomia paljon
- Myooman poisto vähentää kuukautisvuotoa > 90 %:lla potilaista lyhyessä seurannassa, mutta 5 vuodessa jopa puolella vuoto runsastuu uudelleen

KOHDUNPOISTO

- Jos muut hoitovaihtoehdot eivät ole tehonneet tai niitä ei voida käyttää
- **Lopettaa kuukautisvuodon ja parantaa elämänlaatua** (A-luokan näyttö)
- Uutena oireena kohdunpoiston jälkeen virtsankarkailua esiintyy 8,5–15,4 %:lla riippumatta leikkauksen aiheesta
- Finnhyst 2006:
 - Vakavia komplikaatioita esiintyi 2,6–4,3 %:ssa
 - Vakavia elinkomplikaatioita (virtsarakko-, virtsanjohdin- tai suolivaurio) 0,7–1,7 %:ssa leikkauksista vähiten vaginaalisessa
 - Komplikaatioiden määrä väheni merkittävästi vuosien 1996 ja 2006 välillä

TERMEJÄ

- VH -kohtu poistetaan alakautta
- LAVH -adnexit katkaistaan laparoskooppisesti, muu osa leikkauksesta tehdään alakautta
- LH -adnexit ja uterinasuonet katkaistaan laparoskooppisesti, alimmat parametriot ligeerataan ja vaginan pohja suljetaan alakautta
- TLH-Kohtu irrotetaan kokonaisuudessaan ja vaginan pohja suljetaan yläkautta
- AH –Kohtu poistetaan laparotomiassa

KOHDUNPOISTOT SUOMESSA

- Aikanaan tehty n 10 000 Suomessa, kun v 2015 5594
- 2015 Suomessa
 - 41% VH
 - 42% laparoskooppisesti
 - 16% AH
- 2006 syyt:
 - 33% myoma
 - 28% laskeuma
 - 21% runsas vuoto

MITEN KOHTU PITÄISI POISTAA?

- Emättimen kautta, jos se on mahdollista
 - Lyhin leikkauksen kesto ja sairaalassaoloaika, nopein paluu normaaliin elämään
 - Kustannustehokkain
 - Spinaalipuudutus
 - Vähemmän virtsaelinten vaurioita

Cochrane Database Syst rev 2015. Surgical approach to hysterectomy for benign gynaecological disease.

MITEN KOHTU PITÄISI POISTAA?

- Jos emättimen kautta poistaminen ei ole mahdollista, vatsan kautta
- Vatsan kautta ensisijaisesti laparoskooppisesti
- ASA I-2, komplisoitumaton leikkaus-> pyrkimys päiväkirurgiseen prosessiin

MILLOIN LAPAROSKOOPPINEN KOHDUNPOISTO?

- Kohtu on liian suuri mahtuakseen emättimen kautta
 - Synnyttämätön potilas
 - Kohtu ei laskeudu
- Adenomyoosi
- Kiinnikkeet
- Adneks-muutosten/adneksien poisto
- Endometrioosi
- Virgo potilas tai potilas ei halua leikkausta emättimen kautta

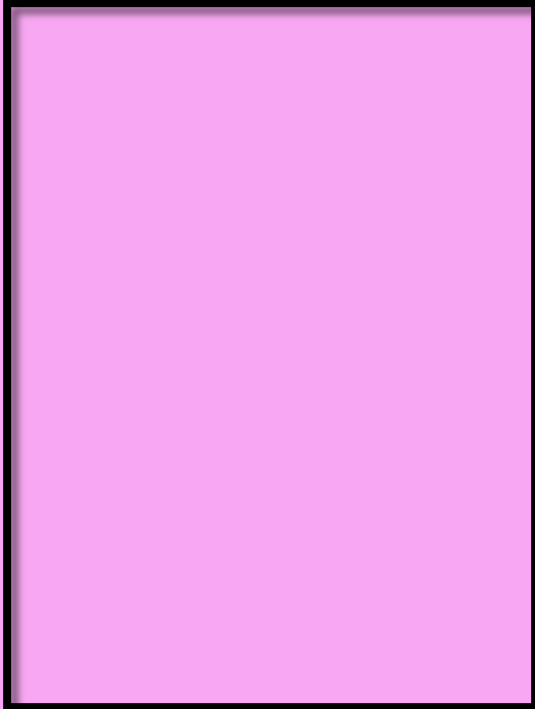
LAPAROSKOOPPINEN KOHDUN POISTO

- Välineistö: Manipulaattori (Valchev), Energia-instrumentti (Bipolaari+sakset/Thunderbeat, Harmonic), (Neulakuski+langat)
- Usein vuotohäiriöiden takia tehtävä laparoskooppinen kohdunpoisto on myomakohdun poisto
- Myomakohtua ei tulisi pilkkoa vapaassa vastaontelossa vaan se olisi hyvä pussittaa ennen palasina poistamista –vaginan aukaisu yläkautta pussittamisen nopeuttamiseksi?
- KH-työryhmä suosittaa munanjohtimien poistoa kohdunpoiston yhteydessä

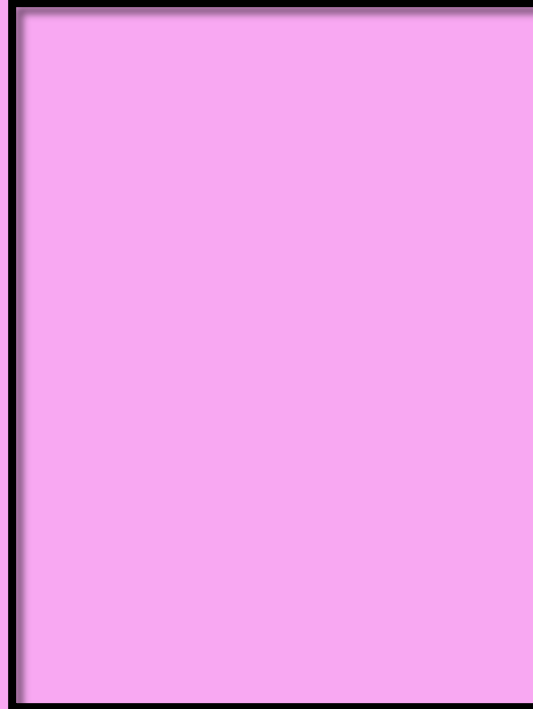
Munasarjasyöpä. Käypä hoito -suositus. Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin ja Suomen Gynekologiyhdistyksen asettama työryhmä. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, 2012

SUUREN MYOMAKOHDUN POISTO

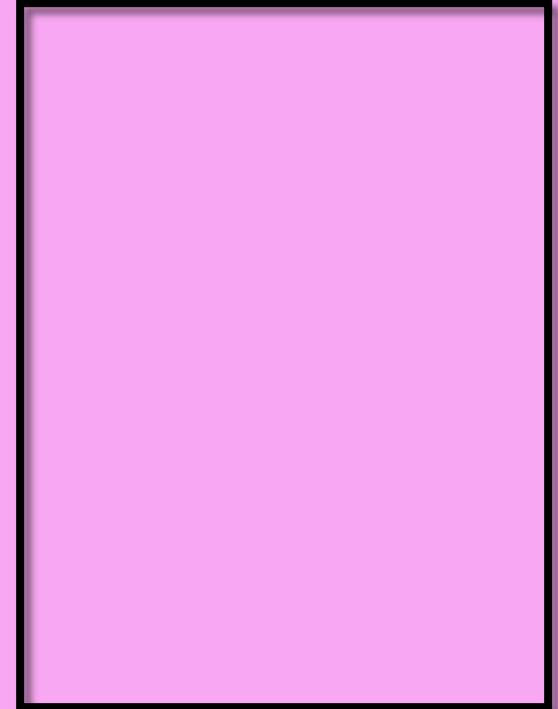
-HYVÄ NÄKYVYYS JA ULOTTUVUUS TÄRKEÄÄ

Kameraportin asetus
navan yläpuolelle

Optinen troakaari

Palmerin piste tai avoin
tekniikka

- kiinnikkeet

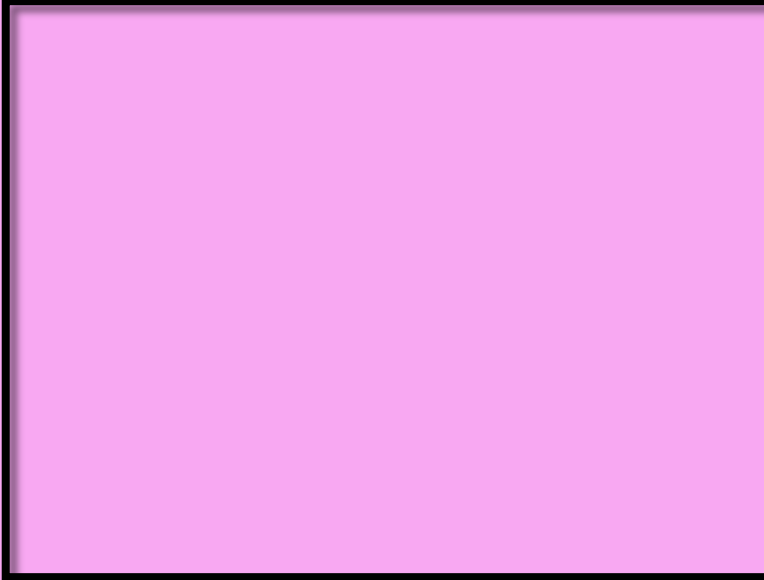
Kohdun kääntäminen sopivaan asentoon, silti voi joutua etenemään pienissä palasissa aina sieltä mistä pääsee helpoiten

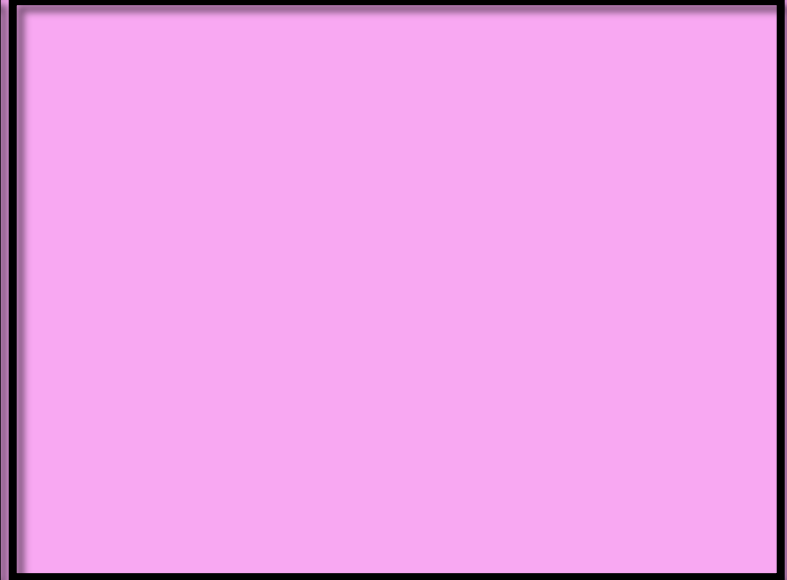
Identifioi ureterit (jos mahdollista).
~~Rotundaaligamentin katkaisu lateraalisesti~~

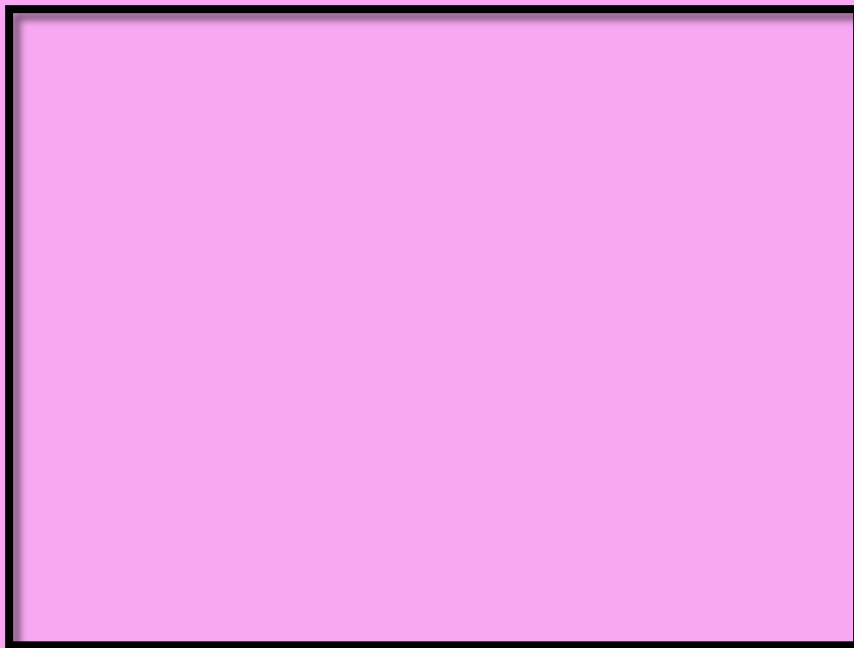
”Follow the bubbles”

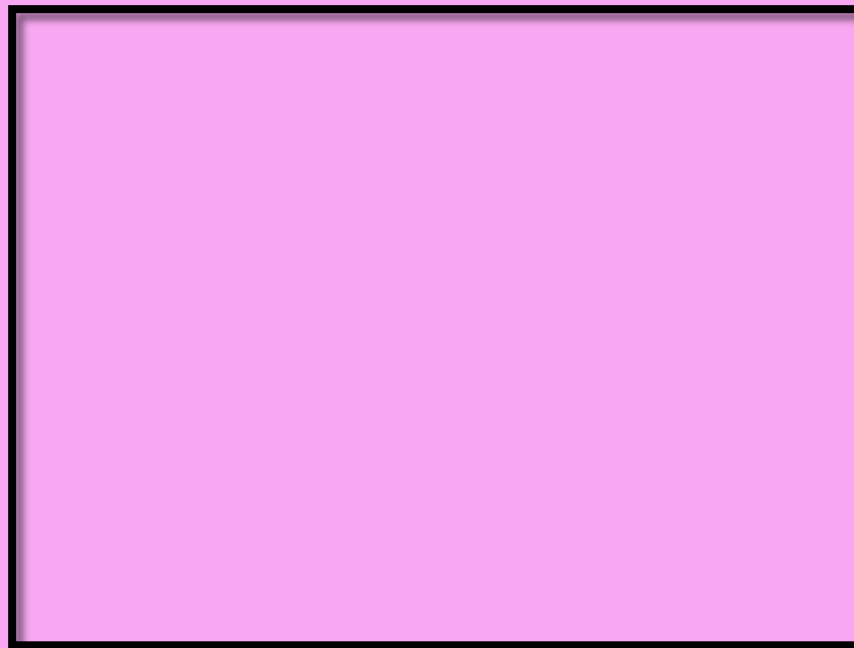
Tuuban katkaisu (vai jättääkö) ja Ovarii proprii

UTERINASUONTEN KATKAISU ON KRIITTINEN VAIHE, SITTEN HELPOTTAA

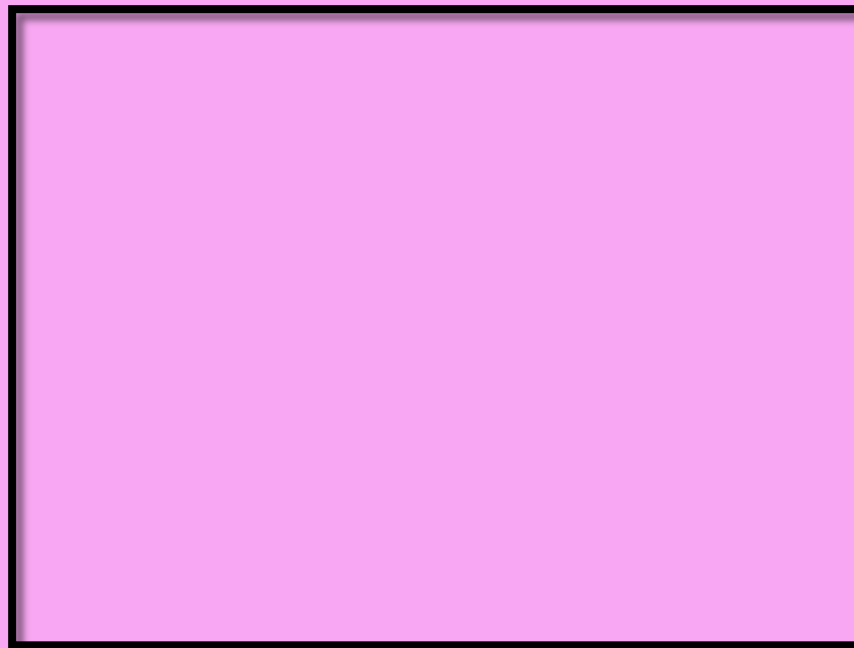
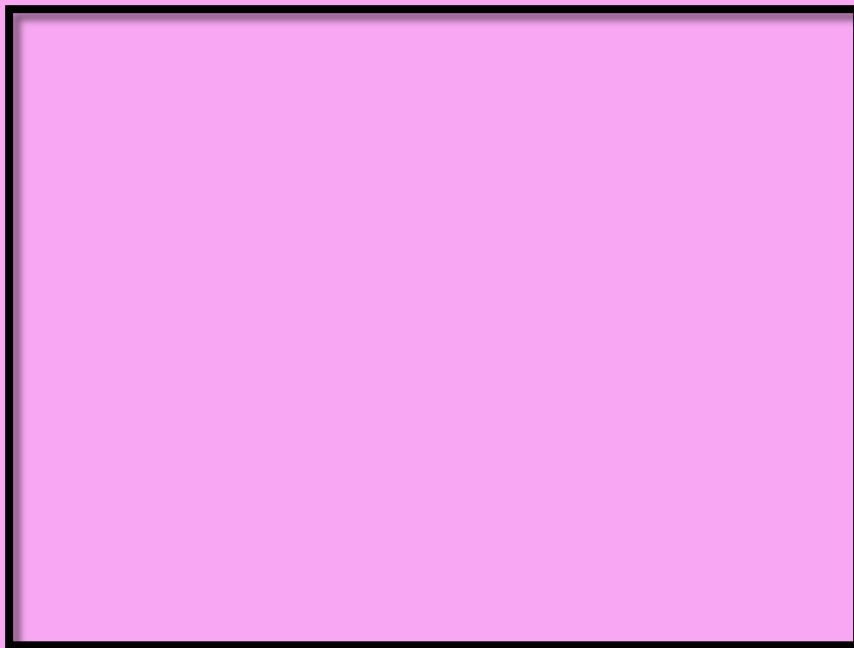
Työnnä kohtu suorana ”kurkkuun” ja sitten kierrä lateraalisesti, niin että olet mahdollisimman kaukana uretereista. Koaguloi ja katkaise kervixiä vasten ja vyörytä stumppia alas

Vaginan aukaisu

VAGINAN SULKU: KS.VAIKKA GKS 2018

ALA-NISSILÄ JA JALKANEN ☺

Vaginan sulku pystysuuntaisesti? Ota hyvät otokset sakroliigamentteihin!

<https://www.youtube.com/watch?v=BMXV0jgWAlo>

Gaby Moawad, Paper Roll Morcellation
6:17